

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

AUTORITETI I KONKURRENCËS
KOMISIONI KONKURRENCËS

Nr. 38/15 prot.

Tiranë, më 16.01.2024

VENDIM

Nr. 1047, Datë 16.01.2024

“MBI AUTORIZIMIN E PËRQENDRIMIT TË REALIZUAR NËPËRMJET PËRFITIMIT TË KONTROLLIT TË SHOQËRISË FAB INVEST SHPK NGA SHOQËRIA INSIG JETE SH.A”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Znj. Rezana KONOMI	Anëtar
Z. Durim KRAJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 16.01.2024, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Autorizimi i përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfitimit të kontrollit të shoqërisë FAB INVEST SHPK nga shoqëria INSIG JETE SH.A.

Baza Ligjore: Nenet 2, 10-12, nen 24, germa d, dhe nenet 53-64 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”; Rregullorja “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”; Udhëzimi “Për formën e njoftimit të përqendrimit” dhe Formulari i njoftimit të përqendrimit.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm si dhe raportit të Drejtorisë së Analizës dhe Metodologjisë së Tregjeve mbi njoftimin e përqendrimit të realizuar nëpërmjet përfitimit të kontrollit të shoqërisë FAB INVEST SHPK nga shoqëria INSIG JETE SH.A,

VËREN SE :

I. Palët në transaksion dhe procedura

Pranë Autoritetit të Konkurrencës u depozitura njoftimi mbi përfitimin e kontrollit të shoqërisë FAB INVEST SHPK nga shoqëria INSIG JETE SH.A.

Referuar dokumentit “Kontratë Shitje Kuote Kapitali”, nënshkruar më datë 15 gusht 2023, palët në marrëveshje janë:

Pala blerëse: INSIG JETE SH.A është një shoqëri aksionare, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, e krijuar pas ndarjes së aktivitetit të shoqërisë Insig SHA. Shoqëria ushtron veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit, nëpërmjet përgatitjes, ofrimit, nënshkrimit dhe zbatimit të kontratave të sigurimit "Jete", sipas termave dhe klasave të përcaktuara në Ligjin Nr.52/2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit", akteve të tjera normative dhe për te cilat është e licencuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare. INSIG JETE SH.A ushtron aktivitetin e saj sigurues në përputhje me licencën Nr.4/2000 date 27/12/2016, aprovuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare.

INSIG JETE SH.A zotërohet plotësisht nga shoqëria EUROSIG SHA.

EUROSIG SHA është një shoqëri aksionare, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, e cila ka për objekt të veprimtarisë së saj ushtrimin e veprimtarisë së sigurimit dhe risigurimit, nëpërmjet përgatitjes, ofrimit, nënshkrimit dhe zbatimit të kontratave të sigurimit "Jo-Jetë", sipas termave dhe klasave të përcaktuara në Ligjin Nr.52/2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit", akteve të tjera normative dhe për të cilat është e licencuar nga Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare, me licencën Nr. 7/2004, datë 22.06.2012.

EUROSIG SHA zotëron Bankën e Bashkuar të Shqipërisë, e cila operon në tregun e ofrimit të shërbimeve bankare, si bankë e nivelit të dytë, dhe shoqërisë Insig SH.A., e cila operon në tregun e sigurimit dhe risigurimit të produkteve Jo-Jetë. EUROSIG SHA zotëron një degë të saj në Kosovë me emrin Eurosig Kosova.

Pala shitëse: FAB - GROUP SHPK është një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, me objekt aktiviteti prodhimin, tregimin, import-eksportin e ujit të pijshëm, lëngjeve të ndryshme jo alkoolike, pijeve alkoolike si birra, vera etj; import-eksport me shumicë dhe pakicë të mallrave të ndryshëm ushqimorë etj.

FAB - GROUP SHPK përpëra transaksionit zotëronte plotësisht shoqërinë target.

Shoqëria Target: FAB INVEST SHPK (EUROSIG – MICROCREDIT SHPK) është një shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, e themeluar sipas legjislacionit shqiptar, e cila ushtron veprimtari si një institucion financiar jo-bankë e që lidhen me: financim i furnizuesit duke përfshirë parapagimet, mbajtja e llogarive që lidhen me kreditë e llogarisë klient, mbledhja e kredisë e llogarisë klient, mbrojtja e furnizuesit nga paaftësia paguese e debitorëve, si pasojë e pamundësise së tyre financiare për të paguar, veprimtari në fushën e kontratave faktoring në cilësinë e faktorit, sipas të gjitha përcaktiveve ligjore të parashikuara në Ligjin Nr. 9630, datë 30.10.2006 "Për Faktoring-un", i ndryshuar, të gjitha aktivitetet që kryen një institucion financiar jo-bankë për të gjitha format e kredidhënies, faktoringun dhe financimin e transaksioneve tregtare, qira financiare, shërbimet e pagesave e të transferimit të parave etj. FAB INVEST SHPK është e pajisur nga Banka e Shqipërisë me Licencën Nr. 23, datë 29.06.2011 "Për Subjekt Financiar JoBankë" dhe Aneksin e licencës 23/1 për veprimtaritë e lejueshme për FAB INVEST SHPK.

II. Përqendrimi

Më datë 15 gusht 2023 është nënshkruar “Kontratë Shitje Kuote Kapitali” ndërmjet shoqërive INSIG JETE SH.A (blerësi) dhe FAB – GROUP SHPK (shitësi).

Referuar kësaj marrëveshje, shitësi është ortak me 100% të kuotës në kapitalin e shoqërisë target FAB INVEST SHPK. Shitësi ka rënë dakord që t'i shesë këtë kuotë, që zotëron në shoqërinë target, blerësit INSIG JETE SH.A.

Me shlyerjen e plotë të çmimit të shitjes, shoqëria INSIG JETE SH.A bëhet ortake e vetme e shoqërisë target FAB INVEST SHPK.

Referuar dokumentacionit të depozituar, transaksiioni i propozuar përbën një përqendrim në kuptim të nenit 10 dhe 12 të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i cili është objekt autorizimi nga Komisioni i Konkurrencës.

III. Analiza e Konkurrencës

Sipas nenit 3, pika 7, të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, si edhe Udhëzimit nr.76, datë 07.04.2008 “Për përcaktimin e tregut përkatës”, treg përkatës i produktit do të konsiderohet tregu i shërbimit të faktoring-ut nga Subjektet Financiare joBankë (SFJB) dhe përkatës gjeografik do të konsiderohet territori i Republikës së Shqipërisë.

Referuar aktivitetit të palëve pjesëmarrëse në transaksion, tregjet e prekura nga transaksiioni janë:

- *Tregu i sigurimeve*

Shoqëria EUROSIG SHA dhe shoqëritë e kontrolluara prej saj, Insig SHA dhe INSIG JETE SH.A, ushtrojnë aktivitetin në tregun e sigurimeve, i cili funksionon në zbatim të ligjit nr. 52 datë 22.05.2014 “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”.

Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare (AMF) është autoritet mbikëqyrës dhe rregulator i integruar i tregut të sigurimeve, të titujve, të sipërmarrjeve, të investimeve kolektive dhe të pensioneve private vullnetare në Shqipëri. Ligji nr. 52/2014, ka parashikuar që shoqëritë e sigurimit dhe risigurimit të pajisen me licenca për klasa të sigurimit të Jetës dhe sigurimit të Jo Jetës.

Referuar të dhënavë të raportit vjetor të AMF-së konstatohet se, gjatë vitit 2022 në tregun e sigurimeve ushtruan veprimtarinë e tyre 12 shoqëri sigurimi Jetë dhe Jo-Jetë. Në strukturën e tregut, katër shoqëri sigurimesh ushtrojnë veprimtarinë e tyre në sigurimet e Jetës dhe tetë shoqëri sigurimesh ushtrojnë veprimtarinë e tyre në sigurimet e Jo-Jetës.

Sipas të dhënavë mbi primet e nënshkruara për sigurimin e jetës për periudhën 2021-2022 rezulton se pjesa e tregut e shoqërisë INSIG JETE SH.A, në tregun e sigurimit të jetës, gjatë vitin 2021 ka qenë 15% me një trend rritës në vitin 2022 drejt vlerës 18% dhe shoqëria, sipas raportit të auditimit të pasqyrave financiare për vitin 2022, paraqitet me një fitim bruto rrëth 23 milion lekë ose 8.4%.

Sipas treguesit të primeve të shkruara për periudhën 2021-2022 në tregun e sigurimit të jo-jetës, rezulton se pjesa e tregut e shoqërisë EUROSIG SHA gjatë dy viteve 2021-2022 është 13%, ndërkohë që shoqëria Insig SHA është në vlerën 7%.

- *Tregu i shërbimeve bankare*

Që nga viti 2021, EUROSIG SHA zotëron të gjithë kapitalin aksionar të shoqërisë Banka e Bashkuar e Shqipërisë, e cila është shoqëri e licencuar dhe që shtron aktivitet si bankë e nivelit të dytë në Shqipëri, duke ofruar shërbime bankare.

Referuar të dhënavë të Shoqatës Shqiptare të Bankave, për treguesit ekonomik të bankave të nivelit të dytë për 3 mësuarin e tretë 2023, na rezulton se Banka e Bashkuar e Shqipërisë renditet në bankat e vogla në vend, duke zotëruar 1.4% të tregut në termat e kredisë, 0.8% në terma te depozitave dhe 0.7% në vlerën e aseteve. Banka paraqitet me humbje gjatë vitit 2022.

- *Tregu i shërbimit të faktoring-ut*

Shoqëria FAB INVEST SHPK është pajisur më licencë nr. 23, datë 29.06.2011, për të ushtruar shërbime faktoringu; shërbimet këshilluese, ndërmjetëse dhe shërbimet e tjera ndihmëse për faktoringun; të gjitha format e kredidhënies si Subjekt Financiar JoBankë (SFJB).

Faktoringu është një shërbim i cili konsiston në konvertimin e llogarive të arkëtueshme të klientit (fatura apo edhe kontrata) në mjete likuide (para), duke i dhënë mundësi ndërmarrjes për të pasur likuiditet dhe për të vazhduar punën. Pra, SFJB që ofron shërbimin e faktoringut blen faturat e biznesit dhe ndjek shlyerjen e tyre nga subjekti debitor.

Mbështetur në pasqyrat financiare të konkurrentëve më të afërt të shoqërisë FAB INVEST SHPK, për vitin 2021 dhe 2022 rezulton se, FAB INVEST SHPK është ndërmarrja me pjesën më të vogël të të ardhurave në këtë treg duke zënë vetëm 4% të tregut në vitin 2022.

Efektet e përqendrimit.

Transaksi i përfshimit të kontrollit të shoqërisë FAB INVEST SHPK nga shoqëria INSIG JETE SH.A. përbën një përqendrim konglomerat, pasi ndërmarrjet që marrin pjesë në përqendrim nuk kanë as marrëdhënie horizontale (si konkurrentë në të njëjtin treg përkatës) dhe as vertikale (si prodhues edhe klientë). Palët në transaksion operojnë në tregje të ndryshme.

Referuar tregjeve të prekura dhe të lidhura me aktivitetin e palëve në transaksion, konstatohet se shoqëria EUROSIG SHA, shoqëria që do të kontrollojë indirekt shoqërinë target, FAB INVEST SHPK, ushtron aktivitet edhe në tregun e shërbimeve bankare nëpërmjet shoqërisë Banka e Bashkuar e Shqipërisë. Faktoringu është një shërbim, i cili sigurohet nga kredimarrja e SFJB nga bankat e nivelit të dytë, duke e klasifikuar kredidhënien nga bankat e nivelit të dytë dhe shërbimit të faktoring-ut si produkte të lidhura.

Problemi kryesor në përqendrimet konglomerate është ai i përjashtimit i konkurrentëve nga tregu. Kombinimi i produkteve në tregjet e lidhura, mund t'i japë njësisë së përqendruar mundësinë dhe ta nxitë që të transmetojë një pozicion tregu të fuqishëm, nga një treg në një tjetër, me anë të praktikave kushtëzuese ose praktikave të tjera përjashtuese (të lidhura).

Në Udhëzimin “Për vlerësimin e përqendrimeve jo horizontale dhe konglomerate”, evidentohet se nëse pjesët e tregut të shoqërive që ofrojnë produkte të lidhura mund të sjellin pozicione të fuqishme në treg, mundësia për të ndodhur një sjellje përjashtuese mund të jetë evidente.

Referuar pjesëve të tregut që zotëron Banka e Bashkuar e Shqipërisë në tregun e shërbimeve bankare si dhe pjesën e tregut që zotëron FAB Invest SHPK në tregun e shërbimit të faktoring-ut,

konstatohet se asnjë nga palët nuk ka një pjesë të ndjeshme tregu, duke mos sjellë shqetësimë për konkurrencën në treg dhe duke mos ndikuar në përjashtimin e konkurrentëve të tjera nga tregu.

Nisur nga sa më sipër dhe mbështetur në Udhëzimin “Për vlerësimin e përqendrimeve jo horizontale dhe konglomerate”, gjykojmë se një transaksion i tillë mund të sjellë eficenza dhe mund të ndihmojë shoqërinë target, FAB INVEST SHPK, të përmirësojë treguesit ekonomik, duke e bërë më konkurruar në tregun përkatës të produktit.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në bazë të nenit 24, shkronja d dhe nenit 56 pika 1 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

VENDOSI:

1. Të autorizojë përqendrimin e realizuar nëpërmjet përfimit të kontrollit të shoqërisë FAB INVEST SHPK nga shoqëria INSIG JETE SH.A.
2. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e palëve dhe dërgimin e vendimit pasi të bëhen pagesat që parashikon rregullorja “Për caktimin e shpenzimeve për ndjekjen e procedurave pranë Autoritetit të Konkurrencës”.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Leida MATJA

Zv/Kryetar

Rezana KONOMI

(*R. Konomi*)
Anëtar
2024

Adriana BERBERI

(*Adriana Berberi*)

Anëtar

Durim KRAJA

(*Durim Kraja*)

Anëtar